

Diplomutdelinger

Aktive bruksutbyggere

i Finnmark hedret

Selskapets styreformann, tidligere jorddirektør Ottar Fjærvoll, har under en reise i Finnmark overrakt Ny Jord diplom til 4 særdeles vel fortjente bureisere og bruksutbyggere i Finnmark fylke. Det gjelder følgende:

Anne Marie Pettersen, Nervei i Gamvik

Anne Marie Pettersen ble født 21. juni 1913. Hun og mannen Olaf Pettersen overtok bruket til Anne Maries onkel i 1952. Bruket hadde da 10 dekar slåttemark, et lite bolighus og et mindre fjøs.

Familien Pettersen var tidligere fiskere, men startet straks med oppdyrking av bruket og fikk øket arealet dyrket mark med 48 dekar. Det ble også bygget ny driftsbygning og våningshus. Familien har drevet med sau og hatt 40-50 vinterfora sauer.

Familien Pettersen har dessuten hatt talestasjon for telefon og stått for både post- og dampskipsekspedisjonen i Nervei.

Anne Marie fortsatte virksomhetene også etter at hennes mann gikk bort. Hun er kjent som en dyktig pådriver for andre husdyrholdere i bygda. Hun har klart å engasjere hele bygda med tiltak for å styrke økonomien hos den enkelte. Både Anne Marie og mannen har betydd svært mye for at Nervei står så bra som bygda gjør i dag.

Jürgen Klink, Lebesby

Jürgen Klink er født i Tyskland 30. juli 1936. Han ble gift med Mildrid Olaussen fra Ifjorden. De kjøpte eiendommen Nylende i Friarfjord i 1969 og Klink flyttet fra Tyskland til Friarfjord. Bruket hadde den gangen 20 dekar dyrket mark, et lite bolighus og en jordgamme som ble benyttet til fjøs.

Mildrid døde i 1980 fra sin mann og to barn på bare 12 og 14 år. Jürgen har siden drevet bruket sammen med barna. Det er nå dyrket opp slik at de har 90 dekar eget jordbruksareal. Dertil leier Klink 50 dekar på andre bruk. Han driver fortsatt nydyrking.

Besetningen er på 11 årskyr og 20 vinterfora sauer. Det er bygd nye hus og drifta er meget god. Den gir familien en god og sikker inntekt.

Marit og Karl Myhre, Lebesby

Marit er født 11.04.1940, Karl er født 22.10.1933. Karl Myhre fikk kjøpt en parsell av utmarka til Lebesby prestegård i 1957. Han fikk innvilget bureising og gikk straks igang med oppdyrking. I 1961 sto driftsbygningen ferdig og besetning som var alet opp annet sted, kunne flyttes inn.

Bruket har i dag 81 dekar dyrket mark. I tillegg leies 30 dekar. Beset-

ningen er på 10 årskyr. Marit og Karl Myhre har nedlagt et meget stort og godt arbeid i oppbyggingen av bruket, som de driver mønsterverdig.

*

Ny Jords diplom ble overrakt til Anne Marie Pettersen, Jürgen Klink, samt Marit og Karl Myhre under en festlig sammenkomst i Ifjord den 26. sept. 1988.

Ved overrekkelsen av diplomene knyttet selskapets styreformann, tidligere jorddirektør Ottar Fjærvoll, følgende betraktninger til orienteringen om de faktiske forhold ved bruksutbyggingen til dem som er tildelt diplomene.

«Bureising og bruksutbygging har sine røtter tilbake i det historiske halvlvs da veidemannen ble fastboende, ble bonde. I Finnmark ble det i mellomkrigstida gjort større og mere koordinerte

anstrengelser fra samfunnets side på bureisingens eller koloniseringens område, enn noe annet sted i landet.

Da dere startet med bureising var det enda et seigt slit med enkle redskaper. Bureising var helt enkelt et arbeidets maratonløp der ikke alle kan forventes å nå mål. Det kreves store fagkunnskaper, sunn praktisk sans, ubendig arbeidslyst og jernhelse. I 1970 årene falt det i min lodd å være den som til sist skulle tillate eller nekte en søker å forsøke seg. Jeg innrømmer gjerne at det er så mange – og så høgst ulike egenskaper som trengs, at en ofte tok feil. Dertil kommer at det her er snakk om et teamwork der kravene til mann og hustru er like store. Men oppgaven selv – bureisingen – har alltid med sikker hand skilt klinten fra hveten. De vi hedrer i dag sto løpet ut.

Fra venstre: Ottar Fjærvoll, Jürgen Klink, Anna Pettersen, Marit og Karl Myhre.
Foto: Morten Ruud.

Bureising har tradisjonelt vært et slit – ofte et slit i armod. Likevel – glede i arbeid er mellom de rikeste gleder – og den gleden er nært knyttet til muligheten av å se resultatet av strevet. Hedersgjestene her i dag har forvandlet villmark til kulturjord. De har skapt heim og arbeidsplass. Det må ha vært en rik glede å se dette vokse fram.

Skal vi tro massemedia, gjennomlever Finnmark en vanskelig periode med fraflytting, store problemer for så vel fiskere som tilvirkere. Det er blitt en slags moderne mani å mobbe bønder. Det er overproduksjon av mat, og vi produserer bare det som det er for mye av fra før. Det snakkes nedsettende om milliardoverføringer. Kjære venner. Dette er sprøyt med vår selvforsyningsgrad på 50% av det totale behovet for mat. Vårt reelle problem er for liten innenlandsk matproduksjon og for dårlig styrt landbruksproduksjon. Til de kostnadsbevisste i andre yrker er det lett nok å slå fast at melk til Finnmark ikke kan produseres billigere noe annet sted i verden.

Overføringene kalles støtte til landbruket. Det er lett å innse at skal folk bo i landsdelen, må de kunne livnære seg av sitt arbeide der, ellers flytter de. En vil ha merket seg at da generalsekretæren i NATO, Lord Carrington, sluttet i år, gav han i avskjedstalen tydelig uttrykk for at det ikke bare var i Norges, men i hele alliansens interesse at det bodde nok nordmenn i vår nordligste landsdel. Overføringene til landbruket er likevel ikke ført opp på forsvarsbudsjettet, selv om de også har interesse slik sett.

Kjære venner. Vi er samlet her i dag for å hedre bureisere (og bruksutbyggere) som har gjort en eksemplarisk innsats og dette fylke større.

Landbruksnemnda i kommunene og fylkeslandbruksstyret og styret i Det norske jord- og myrselskap på riksplanen, har alle enstemmig kommet til det resultat at Marit og Karl Myhre, Anne Marie Pettersen og Jürgen Klink fyller vilkårene for å tildeles vårt diplom, som – og jeg siterer: «kan tildeles brukere som har innlagt seg særlig fortjeneste med nydyrking, bureising eller bruksutbygging. Med særlig fortjeneste forstås her at vedkommende på en mønstergyltig måte, med stor egeninnsats og god planlegging har utført en innsats langt ut over det vanlige. Det forutsettes dertil at bruket og jorda etter nybråttsarbeidet, er blitt drevet på en forsvarlig måte.»

Under sammenkomsten var Gamvik kommune representert ved varaordfører Anne Kristine Nordstrand og Lebesby kommune ved kommunestyrerepresentant Gerd Barbale. Kommunens representanter hadde varme hilsninger til diplommottakerne og overrakte blomster til dem. Representanter fra fylkeslandbruksetaten og landbruksnemndene, samt herredssagronomen holdt hilsningstaler og berømmet den innsats som hver især hadde gjort både på bruket og i samfunnet for øvrig.

Marit Myhre takket for alt oppstyret, som hun følte uventet.

Thekla og Helmer Jolma, Lakselv

Thekla er født 05.11.1917 og Helmer 12.07.1922. Familien Jolma slo seg ned som bureisere på statsforpaktningen Asphaug i Ildskog, som da var urørt utmark. Tidligere hadde de drevet et annet gårdsbruk. De startet med bygging av bolig og fjøs i 1959, samtidig som Helmer arbei-

det som maskinkjører for et firma frem til 1966. Han har senere utført leiekjøring for andre med egen traktor og maskiner.

Fjøsbygningen ble utvidet med bl.a. silo og melkerom i 1978. Redskapshus ble bygd i 1972 og ny bolig i 1977.

Familien Jolma startet med fire dyr som de hadde før bureisingen. I tillegg kjøpte de drektige kviger fra Hedemarken og en ku fra Finland. Garden har hele tiden vært med i kontrollforeningen. Melkeytelsen har ligget mellom 5000-6000 kg pr. årsku på en buskap med 11 melkekuer og 13 ungdyr.

Jordvegen består av 180 dekar, hvorav 110 dekar er fulldyrket. Dyrkingsarealet besto av myr og myrlendt jord som måtte grøftes systematisk. Omlag 30 dekar var såkalt palsemyr (partvis med permafrost).

I tillegg til egen eiendom har Jolma dyrket 38 dekar på en tilleggs eiendom ca. 1 km fra hovedbruket. Både Thekla og Helmer Jolma har gjort seg sterkt gjeldende i organisasjonslivet med tillitsverv både på lokalnivå og fylkesnivå, som styremedlemmer.

Diplomet ble overrakt til Thekla og Helmer Jolma av selskapets styreformann, tidligere jorddirektør Ottar Fjærvoll, under en festlig sammenkomst i Lakselv den 26. september 1988.

Styreformannen gratulerte ekteparet Jolma med den hedersbevisning som Ny Jord diplommet i virkeligheten er. Det blir ikke utdelt mange slike diplomer i året. Fjærvoll knyttet ellers til noe av de samme bemerkningene som i Ifjord.

I Lakselv ble det også fremført hilsninger fra kommunen, fylkeslandbrukskontoret og landbruksnemnda i Lakselv.

Det er både riktig og vel fortjent at personer som har gjort en særdeles god innsats blir berømmet med en smule heder. Hverdagene med aktivitet og ofte med bekymring for dyr og avling blir tross alt de fleste. Vi ønsker derfor alle som denne gangen fikk diplommet, til lykke med innsatsen. Samfunnet er dem stor takk skyldig. De har vært med – og fortsetter – å bygge det Finnmark som man nå er bekymret for. Hadde vi bare mange som dem vi her har nevnt, ville fraflytting og nedleggelse ikke vært det spøkelse som det i dag er for Finnmark.

Ole Lie

Helmer og Thekla Jolma sammen med styrets formann, Ottar Fjærvoll. Foto: Hans Trygve Holm.